

[Gert Petersen.]

minister, eller det er ved at rejse en sag i NATO-rådet, hvilket måske er umuligt og måske kan lade sig gøre alligevel, hvis man er fysisk stærk nok, at man kan få NATO til at overtale eller tvinge Grækenland og Portugal til at ændre politik? Jeg har min dybe tvivl om, hvorvidt nogen af parterne, det være sig regeringspartierne eller socialdemokratiet, i deres indre sind virkelig regner med, at man kan komme så vidt. Jeg synes, der snarere er tale om en slags skyggeboksnings; der er tale om en slags offentlig håndtvætning, hvor offentligheden så skal bedømme, hvem af parterne der er dygtigst og flinkest til at vaske hænderne.

Jeg siger det så stærkt, fordi jeg husker, at i spørgsmålet Grækenland havde tinget for godt og vel et år siden en særdeles interessant debat. Hvis vi sammenligner situationen omkring det nuværende NATO-rådsmøde i Lissabon, hvor man altså fra den danske regerings side er noget tilbageholdende og fra socialdemokratiets side ønsker, at vi skal lægge tingene på bordet, for nu skal der ske noget — hvad der skal ske, står lidt mere uklart — hvis man sammenligner den med det, som blev forlangt for over et år siden af socialdemokratiet og delvis accepteret af regeringen med hensyn til Grækenland, så ser man i virkeligheden en kapitulation i forhold til udviklingen i Grækenland og den politik, som NATO har ført i det græske spørgsmål. Dengang nøjedes man jo ikke med at tale om, at NATO skulle påvirke, og at man ville prøve at få en resolution igennem i NATO osv. Nej, dengang stillede socialdemokratiet et forslag til folketingsbeslutning, hvorefter folketetinget skulle henstille til regeringen, at der i NATO fremsattes forslag om, at medlemslande, der leverede militærudstyr til Grækenland, skulle bringe disse leverancer til ophør.

Under debatten her i folketetinget den 20. maj blev der så fremsat dagsordensforslag fra socialdemokratisk side, og det lød:

„Idet folketetinget opfordrer regeringen til i NATO at foreslå, at de NATO-lande, der leverer militærudstyr til Grækenland, bringer disse leverancer til ophør,

går tinget over til næste sag på dagsordenen.“

Det kunne udenrigsministeren og rege-

ringspartierne ikke tage imod. Alle vidste på det tidspunkt, at Amerikas Forenede Stater forberedte ikke en indstilling af våbenleverancer til Grækenland, men tværtimod en intensivering, en meget kraftig forøgelse af disse leverancer. Derfor kom der så en afværgeledsorden fra regeringspartiernes side, som lød:

„Folketinget henstiller til regeringen, at den fortsat direkte over for NATO-lande, der leverer militærudstyr til Grækenland, og i NATO virker for, at disse leverancer bringes til ophør, indtil demokratiske tilstande er gennemført i Grækenland . . .“

Dette andet forslag, modforslaget, accepterede socialdemokratiet så med nogle ganske få ændringer. Det var den 20. maj 1970. Siden dengang er våbenleverancerne til Grækenland fra andre NATO-landes side, og det vil sige først og fremmest USA, mangedoblet. Det er realiteten.

Hvis der havde været nogen mening, hvis der havde været alvor i NATO-partierne — og jeg mener både regeringspartierne, inklusive det radikale venstre, og socialdemokratiet — opposition imod det græske oberststyre og det portugisiske styre, så ville man i dag efter at have konstateret, hvordan det havde udviklet sig, gentage disse krav, skærpe dem, begynde med at tale om, at det altså nu har vist sig, at NATO ikke har villet bidrage til genindførelse af demokrati i Grækenland, at NATO ikke vil bidrage til frigørelse af de folk, som holdes undertvunget af Portugal i Afrika. Det er kendsgerningerne. NATO har ikke villet bidrage hertil. NATO har tværtimod i det ene som i det andet punkt handlet stik imod det, som vi — og her er det ikke socialistisk folkeparti, men folketetinget, de forskellige ordførere — udtalte forhåbninger om for over et år siden.

Jeg synes, man skulle tage konsekvensen heraf og tænke over, hvad det på længere sigt må indebære for vor udenrigspolitik. Man kan ikke blive ved med fra år til år at sige: nu skal vi have NATO til at påvirke, nu skal der ske noget i Lissabon eller Rom, eller hvor der nu holdes NATO-møde. Man er også nødt til en gang imellem at spørge sig selv: hvad skete der egentlig, siden vi sidst talte om, at nu skulle der påvirkes? Vi kan konstatere i det konkrete tilfælde, at der altså skete det stik modsatte af det, hele